

بررسی کیفیت اطلاعات حسابداری در کارایی سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار تهران

روح الله جمشیدپور^۱، حسین رشیدپور^۲

^۱ استادیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد کرمانشاه.

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد کرمانشاه.

نام نویسنده مسئول:

روح الله جمشیدپور

چکیده

امروز با توجه به پیچیده شدن ارتباط شرکت ها موجود در جامعه با یکدیگر و همچنین با دولت و افراد حاضر در جامعه شرايطی را به وجود آمده که شرکتها می بایست نه تنها به ذینفعان بلکه به احاد مردم پاسخگو باشند حسابرسان وظیفه دارند بر مطلوبیت صورت های مالی در چارچوب استانداردهای حسابداری صحت بگذارند، در حالی که استاندارد های حسابداری نیز در بعضی از موارد دست مدیران را برای انتخاب روش حسابداری باز می گذارد. بنابراین هدف از تحقیق حاضر بررسی کیفیت اطلاعات حسابداری در کارایی سرمایه گذاری در بورس اوراق بها دار تهران می باشد بدین به این منظور پس از تعریف یک مدل توصیفی و مفهومی در برگزیده اختصاصات کارایی سرمایه گذاری، همه مشخصاتی که میتوانند به عنوان متغیرهای مناسب مورد استفاده قرار گیرند، شناسایی و در قالب یک مدل هدف جمعآوری گردید. سپس با استفاده از تجزیه و تحلیل هر یک از متغیرهای تحقیق، و کاربرد رابطه های مناسب در اینجا جهت برآورد جریان نقدی عملیاتی، آمار دقیق این مقادیر به دست آمد. و نتایج پژوهش حاکی از آن است که کیفیت اطلاعات حسابداری بر کارایی سرمایه گذاری تأثیری ندارد. این موضوع بیانگر عدم نقش فعال اطلاعات حسابداری در توزیع برابر اطلاعات بین گروه های ذینفع و نظارت آنها در هدایت صحیح منابع از سوی مدیریت به سمت سرمایه گذاری در پژوهش های بهینه می باشد.

واژگان کلیدی: اطلاعات حسابداری، سرمایه گذاری، بورس اوراق بهادار.

مقدمه

یکی از اهداف اساسی وضع استانداردهای حسابداری این است که استفاده کنندگان بتوانند با اتکا بر صورت های مالی تصمیم های نسبتاً مربوط و صحیحی اتخاذ کنند، پس نیاز حرفه حسابداری به آن شیوه گزارشگری می باشد که منافع تمام استفاده کنندگان به صورتی مطلوب رعایت شود. اما همان طور که از تعریف مدیریت سود بر می آید، مدیران برای رسیدن به اهداف خاصی که منطقاً منافع عده ای خاص را تأمین می کند، سود را طوری گزارش می کنند که این با هدف تأمین منافع عمومی استفاده کنندگان مغایرت دارد. حسابرسان وظیفه دارند بر مطلوبیت صورت های مالی در چارچوب استانداردهای حسابداری صحت بگذارند، در حالی که استاندارد های حسابداری نیز در بعضی از موارد دست مدیران را برای انتخاب روش حسابداری باز می گذارد. در واقع مشکل از آنجا ناشی می شود که مدیریت سود در بعضی مواقع باعث گمراه کننده شدن صورت های مالی می شود، در حالی که صورت های مالی از نظر قرار گرفتن در چارچوب استانداردهای حسابداری مشکلی نداشته و حسابرسان از این نظر نمی توانند بر صورت های مالی اشکالی بگیرند. پس با توجه به این موضوع که سود یکی از مهمترین عوامل در تصمیم گیری ها می باشد، آگاهی استفاده کنندگان از قابل اتکا بودن سود می تواند آن ها را در اتخاذ تصمیم یاری دهد (مشایخی و صفری، ۱۳۸۵، ص ۳۶)^۱. هدف کلی حسابرسان حفاظت از منافع سهامداران در مقابل تحریفات و اشتباهات با اهمیت موجود در صورت های مالی است. حسابرسان به منظور حفظ اعتبار حرفه، شهرت حرفه ای خود و اجتناب از دعاوی قضایی علیه خود به دنبال افزایش کیفیت حسابرسی هستند (تندلو و ون استرلین، ۲۰۰۸، ص ۴۴۹)^۱. در این میان انگیزه های مدیران در جهت اعمال منافع شخصی خود در کیفیت سود، مانع از رسیدن حسابرسان به اهداف خود می شوند. در مقابل حسابرسان میتوانند با افزایش کیفیت حسابرسی، مدیریت سود صورت گرفته توسط مدیران را کشف کرده و مدیران را در اعمال مدیریت سود در تنگنا قرار دهند. (، از هزینه های سرمایه به عنوان متغیر جانشین تصمیمات سرمایه گذاری استفاده و هفت روش اندازه گیری کیفیت سود را به دو طبقه اصلی، مبنای حسابداری و مبنای بازار، تقسیم کردند و بدین ترتیب، تأثیر کیفیت سود بر هزینه های سرمایه را مورد بررسی قرار دادند. آن ها دریافتند که عامل موثر بر هزینه های سرمایه ناشی از معیارهای اندازه گیری مبتنی بر حسابداری و به خصوص، کیفیت تعهدی است. از اینرو، کیفیت اطلاعات حسابداری در این پژوهش، همانند مطالعه فرانسویس و دیگران (۲۰۰۵) و وردی (۲۰۰۶) و همچنین، مطالعات عرب مازار یزدی (۱۳۷۴)، نوروش و دیگران (۱۳۸۵)، و عرب مازار یزدی و طالبان (۱۳۸۷) اینگونه تعریف و در نظر گرفته شده است: کیفیت اطلاعات حسابداری به عنوان دقتی است که گزارشگری مالی در بیان اطلاعات حسابداری و در ارتباط با عملیات شرکت، به ویژه جریان های نقدی مورد انتظار دارد و به منظور آگاهی سرمایه گذاران ارائه می شود. همانند بسیاری از مطالعات که از معیار کیفیت اقلام تعهدی برای اندازه گیری کیفیت اطلاعات حسابداری استفاده کرده اند، در این پژوهش نیز از این معیار، استفاده شده است. کیفیت اقلام تعهدی مبتنی بر این ایده است که تعهدات، آگاهی دهندگی سودها را با هموار کردن نوسانات موقتی در جریان های نقدی بهبود می بخشد و همانند آنچه در مطالعات دیچو و دایچو (۲۰۰۲) اندازه گیری شده است، در این پژوهش نیز اندازه گیری می شود.

۱- مفهوم سیستم های اطلاعات حسابداری

سیستم اطلاعاتی حسابداری را می توان عنصری از شرکت دانست که به وسیله پردازش رویداد های مالی اطلاعات مالی را جهت تصمیم گیری در اختیار استفاده کنندگان قرار می دهد. مجموعه ای از فرایندها و فنون است که اطلاعات را سازماندهی کرده و در تصمیم گیری ها از آن استفاده می کند.

وظایف اصلی سیستم های اطلاعاتی حسابداری در بنگاه های تجاری موارد زیر می باشد:

۱- گردآوری و ذخیره داده های مربوط به فعالیت ها و رویدادها بطور کلی که یک بنگاه تجاری بتواند آنچه را رخ داده است بررسی کند.

۲- پردازش و تبدیل داده ها به اطلاعات مفید برای تصمیم گیری به نحوی که مدیریت بر مبنای این اطلاعات قادر به برنامه ریزی، اجرا و کنترل فعالیت های شرکت باشد.

۳- طراحی کنترل های داخلی کافی به منظور حفاظت از داراییها از جمله مدارک و اطلاعات بنگاه (جوا پور غفار، سیستم های اطلاعات حسابداری، انتشارات دانشگاه آزاد تبریز)

^۱.Tevdello & Vanstralen,2008,p449

۲- سرمایه گذاری را به روشهای مختلفی تقسیم بندی می کنند :

۲-۱- بر اساس موضوع سرمایه گذاری

سرمایه گذاری بر حسب موضوع به دو دسته سرمایه گذاری واقعی و سرمایه گذاری مالی تقسیم می شود. سرمایه گذاری واقعی نوعی سرمایه گذاری است که فرد با فدا کردن ارزشی در زمان حاضر، نوعی دارایی واقعی بدست می آورد. در واقع موضوع سرمایه گذاری، دارایی واقعی است. خرید ملک یا آپارتمان، نمونه ای از این سرمایه گذاری است. در سرمایه گذاری مالی، فرد در ازای فدا کردن ارزش حاضر، نوعی دارایی مالی که نتیجه آن معمولاً جریانی از وجوه نقد است بدست می آورد. سرمایه گذاری در اوراق بهادار مثل سهام عادی یا اوراق مشارکت، که فرد در ازای پرداخت پول، محق به دریافت جریانی از وجوه نقد به شکل سود می شود، سرمایه گذاری مالی محسوب می شود.

۲-۲- بر اساس زمان یا مدت سرمایه گذاری

بر حسب زمان، سرمایه گذاری را می توان به کوتاه مدت یا حداکثر تا یکسال و بلند مدت یا بیش از یک سال تقسیم کرد.

۲-۳- بر حسب خطر یا ریسک سرمایه گذاری

از آنجا که منافع حاصل از سرمایه گذاری در آینده بدست می آید و نسبت به تحقق این منافع یقین وجود ندارد پس انواع سرمایه گذاریها با درجاتی از احتمال عدم تحقق منافع مورد نظر سرمایه گذار یا ریسک مواجهند. بر اساس اینکه میزان یا احتمال تحقق نیافتن منافع آتی (ریسک) چقدر باشد، سه نوع سرمایه گذاری را می توان از یکدیگر متمایز ساخت

سرمایه گذاری با ریسک متناسب

سرمایه گذاری با ریسک نسبی بیشتر (سفته بازی)

سرمایه گذاری پر خطر یا ریسکی (قمار)

۳- کیفیت اطلاعات

کیفیت اطلاعات در گرو این است که اطلاعات صورت های مالی تا چه حد شرایط اقتصادی واقعی شرکت را منعکس می کنند. صورت های مالی حسابرسی شده بوسیله حسابرسان مستقل، وسیله بسیار مناسبی در انتقال اطلاعات قابل اتکاست. حسابرس مستقل، شایسته ترین شخص برای اظهار نظر درباره درستی تهیه و ارائه گزارش های مالی واحد اقتصادی است. شایستگی حسابرس برای این دلیل است که وی حسابرسی را برطبق استانداردهای حسابرسی انجام می دهد تا اطمینان یابد که اقلام مندرج در صورت های مالی مطابق با استانداردهای حسابداری تهیه شده است. بنابراین حسابرسی به ادعاهایی که توسط شخص دیگر در قالب صورت های مالی تهیه شده است، اعتبار می بخشد و بدین وسیله قابلیت اتکای اطلاعات به کار رفته در تصمیمات اقتصادی را افزایش می دهد (نیکخواه آزاد، ۱۳۷۹، ص ۱).^۱

برخی استدلال های نظری که حسن شهرت حسابرس را به توانایی نظارت حسابرس ارتباط می دهند، مفاهیم کیفیت اطلاعات را در بر می گیرند.

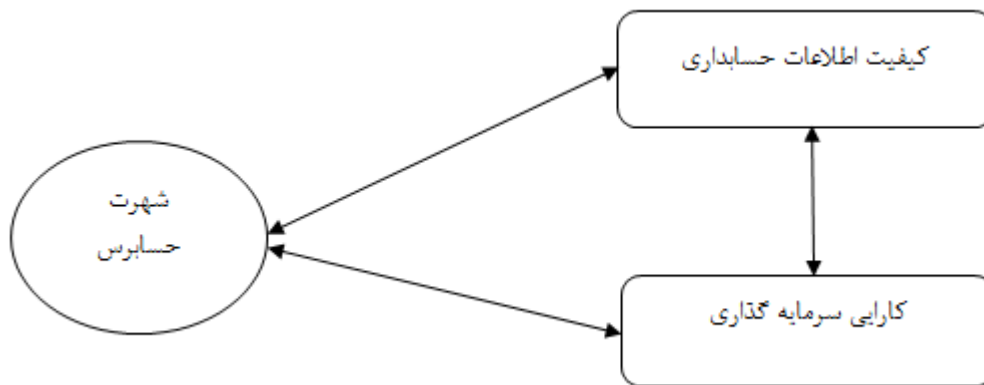
برای مثال، بیٹی، ۱۹۸۹ مدعی می شود که اطلاعات افشا شده در گزارش های حسابداری حسابرسی توسط مؤسساتی که سرمایه گذاری بیشتری در سرمایه اعتباری انجام داده اند با فرض ثابت بودن سایر شرایط دقیقتر می باشد. مطالعات تجربی کمی رابطه بین اجزای کیفیت حسابرسی (حسن شهرت حسابرس و توانایی حسابرس) را بررسی کرده اند و استنتاجی را در باب چگونگی تأثیر اجزای فوق بر کیفیت اطلاعات به دست داده اند.

۴- مواد روش ها

۴-۱- انتخاب هدف و تعریف مدل مفهومی

در مطالعه حاضر با هدف بررسی کیفیت اطلاعات حسابداری در کارایی سرمایه گذاری، ابتدا کلیه متغیرهای مناسب جهت حسابرسی دقیق در قالب یک مدل هدف و مفهومی تعریف گردید. با تعریف مدل هدف، ویژگیهایی را که یک حسابرسی باید داشته باشد تا بهترین کارایی داشته باشد به صورت یک مدل مفهومی به دست می آید.

۴-۲- مدل مفهومی پژوهش:

۴-۳- قلمرو موضوعی

قلمرو موضوعی این پژوهش بررسی ارتباط بین شهرت حسابرس، کیفیت اطلاعات حسابداری و کارایی سرمایه گذاری میباشد.

۴-۴- قلمرو زمانی انجام پژوهش

دورهی زمانی این پژوهش سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ میباشد.

۴-۶- قلمرو مکانی پژوهش

از لحاظ قلمرو مکانی، این پژوهش در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام میگردد.

۵- روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف پژوهش کاربردی میباشد. این پژوهش از نظر منطق اجرای پژوهش از نوع استقرایی، از نظر زمان انجام پژوهش مقطعی و گذشته‌نگر، از نظر نحوی اجرای پژوهش توصیفی- پیمایشی و پس رویدادی و از نوع علی میباشد.

۶- جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران (طی دوره زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۵ یک دوره ۵ ساله تخمین زده شده است) میباشد.

۷- نمونه آماری و روش نمونه گیری

روش نمونه‌گیری این پژوهش حذفی سیستماتیک است به این دلیل اینکه ممکن است وضعیت مالی و اعلان سود تمامی شرکتهای جامعه آماری در دسترس نباشد و برخی شرکتهای شرایط لازم را برای بررسی هدف مطالعه حاضر نداشته باشند و صورت سود زیان آنها در دسترس نباشد باید بر حسب یک سری معیارهای اعلام شده از جانب بورس اوراق بهادار تهران برخی از آنها حذف شوند. بنابراین، نمونه انتخابی شامل شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که شرایط زیر را دارا باشند:

- ۱- سال مالی آنها منتهی به پایان اسفند ماه هر سال باشد.
- ۲- شرکتهایی که در طول بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۵ در بورس حضور فعال داشته‌اند.
- ۳- اطلاعات صورت‌های مالی آنها در دسترس باشد.
- ۴- توقف نهاد معاملاتی بیش از ۳ ماه نداشته باشند.
- ۵- جزو شرکتهای سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی نباشند.

جدول ۱ حذف سیستماتیک (چگونگی انتخاب شرکتهای مورد مطالعه)

تعداد	شرح
۹۶۸	کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در پایان سال ۱۳۹۵
۳۸۵	شرکتهایی که سال مالی آنها به ۲۹ اسفند ختم نمیشود یا تغییر سال مالی دادهاند
۵۹	شرکت های واسطه گری مالی (سرمایه گذاری، هلدینگ، لیزینگ، و بانکها و بیمه)
۷۷	شرکت هایی که جزء شرکتهای زیان ده محسوب میشوند.
۱۹۳	شرکتهایی که بعد از ۱۳۹۱/۱/۱ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده، یا قبل از ۱۳۹۵/۱۲/۲۹ از تابلوی بورس خارج شده اند و یا اطلاعات آنها در دسترس نبوده است.
(۷۱۴)	جمع شرکتهای حذف شده از جامعه آماری
۱۶۲	جمع شرکتهای عضو نمونه ی آماری

۱-۷ روش گردآوری داده ها

در این پژوهش برای جمع آوری داده ها و اطلاعات، ابتدا از روش کتابخانه ای استفاده به عمل می آید. در بخش کتابخانه ای، مبانی نظری پژوهش از کتب و مجلات تخصصی فارسی و لاتین گردآوری می گردد و سپس اطلاعات و دادههای تحقیق از نشریات و گزارشات سالانه و سایر گزارشات بورس اوراق بهادار تهران و صورتهای مالی حسابرسی شدهی شرکتهای استفاده شده است.

۲-۷ روش تجزیه و تحلیل داده ها

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات، ابتدا دادههای پژوهش از اسناد و مدارک موجود استخراج میشود و شاخص صنایع جامعهی آماری، محاسبه میگردد. سپس کلیه اطلاعات با استفاده از رایانه و نرم افزار Excel ، SPSS و در دو قسمت آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار میگیرد. در تجزیه و تحلیل توصیفی ابتدا آزمون فرض نرمال کولموگروف - اسمیرنوف انجام میشود و نرمال بودن دادهها مورد آزمون قرار میگیرد و سپس از همبستگی پیرسون، برای رابطهی معنیداری متغیرها و نیز برای سطح معنیداری F استفاده میشود. علاوه بر این مقادیر دوربین - واتسن نیز برای آزمون خودهمبستگی بین متغیرها محاسبه میگردد و در نهایت از مدل خطی رگرسیون برای تشخیص نوع و میزان رابطه ی دو متغیر استفاده میشود.

۸- مدل های استفاده شده در تحقیق:

۸-۱- مدل شاخص کیفیت اطلاعات حسابداری:

در این تحقیق به پیروی از وردی (۲۰۰۶) و بیدل، هیلاری و وردی (۲۰۰۸)، کیفیت اطلاعات، توان صورتهای مالی در انتقال اطلاعات عملیات شرکت و به طور خاص پیش بینی جریانهای نقدی مورد انتظار آن به سرمایه گذاران تعریف شده است. اتخاذ تصمیمات اقتصادی توسط استفاده کنندگان

صورتهای مالی مستلزم ارزیابی توان واحد تجاری جهت ایجاد وجه نقد و زمان و قطعیت ایجاد آن است. این توان در نهایت، تعیین کننده ظرفیت واحد تجاری جهت انجام پرداختهایی از قبیل پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان، پرداخت به تأمین کنندگان کالا و خدمات، پرداخت مخارج مالی، انجام سرمایه گذاری، بازپرداخت تسهیلات دریافتی و توزیع سود بین صاحبان سرمایه است. ارزیابی توان ایجاد وجه نقد از طریق تمرکز بر وضعیتهای مالی، عملکرد مالی و جریانهای نقدی واحد تجاری و استفاده از آنها در پی شیبی جریانهای نقدی مورد انتظار و سنجش انعطاف پذیری مالی، تسهیل میگردد (دیچاو و دیچو، ۲۰۰۲؛ امسی نیکلز، ۲۰۰۲).

کیفیت اقلام تعهدی بر اساس مدل ۱ زیر، محاسبه شده است. این مدل توسط امسی نیکلز (۲۰۰۲) و دیچاو و دیچو (۲۰۰۲) ارائه شده است.

$$Acc = \alpha + \beta_1 * CFO_{t-1} + \beta_2 * CFO_t + \beta_3 * CFO_{t+1} + \beta_4 * \Delta S_t + \beta_5 * FAT_t + \varepsilon_{Acc}$$

$$Accruals = (\Delta CA - \Delta Cash) - (\Delta CL - \Delta STD) - Dep$$

مبنای نظری مدل ۱ بر این نکته استوار است که ارقام تعهدی سرمایه در گردش (Acc) باید با جریان های نقدی (CF) دوره قبل، جاری و بعد توضیح داده شوند.

در این رابطه بدلیل اینکه میزان ε Acc معیاری برای سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری است. می توان گفت فرینه اندازه مقادیر خطای بزرگتر (کوچکتر)، کیفیت گزارشگری مالی بیشتر (کمتر) را منعکس می گرداند.

ΔCA : تغییر در داراییهای جاری، $\Delta Cash$: تغییر در وجه نقد / معادل های وجه نقد

ΔACL : تغییر بدهی های جاری ΔSTD : در تغییر در بدهی کوتاه مدت، Dep : استهلاک داراییهای مشهود و نامشهود، $CashFlow$

: سود خالص قبل از ارقام غیر مترقبه - ارقام تعهدی $\Delta Revenue$: تغییر در درآمد، PPE : ارزش ناخالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات.

در این مدل برای افزایش دقت در تحقیق، مشابه دیچاو و دیچو (2002) و بیدل، هیلاری و وردی (۲۰۰۸)، به جای استفاده از کل ارقام تعهدی، از ارقام تعهدی مربوط به سرمایه در گردش (Acc) استفاده و به جای استفاده از جریانهای نقدی، از جریان های نقدی حاصل از عملیات واحد تجاری (CFO) استفاده شده است.

۸-۲- مدل شاخص کارایی سرمایه گذاری

کارایی سرمایه گذاری می باشد که بر اساس مدل بیدل و همکاران (۲۰۰۹) به صورت زیر برآورد میشود:

$$a + b_1 \text{SaleGroth}_{it} + \text{Investment}_{it+1}$$

این مدل برای دوره پژوهش یعنی سالهای ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ برآورد می شود. در مدل بالا، SaleGroth_{it} رشد فروش است و Investment_{it+1} میزان سرمایه گذاری آتی (برابر با میزان مخارج سرمایه ای) است. اگر سرمایه گذاری سال آینده (آتی) متفاوت از رشد فروش باشد، شرکت با کم سرمایه گذاری مواجه است. در مدل بالا مقدار باقیمانده مدل نشاندهنده میزان کارایی یا عدم کارایی سرمایه گذاری است. هر چه مقدار این باقیمانده ها به صفر نزدیکتر باشد، میزان کم سرمایه گذاری و اگر به یک نزدیکتر باشد بیش سرمایه گذاری را نشان می دهد. و با در نظر گرفتن سطح بازار سرمایه چین در مقایسه با بازارهای سرمایه کشورهای پیشرفته از مدل رگرسیون چند متغیره با چندین متغیر کنترلی برای اندازه گیری سطح بهینه سرمایه گذاری استفاده نمودند.

۹- یافته ها

برای بررسی مشخصات عمومی متغیرها و بارآورد الگو و تجزیه و تحلیل دقیق آن ها، آشنایی با آمار توصیفی مربوط به متغیرها لازم است. جدول آمار توصیفی متغیرهای مورد آزمون را که شامل برخی شاخص های مرکزی و پراکندگی است.

جدول ۲ آمار توصیفی داده های تحقیق

نام متغیر	نماد	میانگین	انحراف معیار	چارک اول	میان	چارک دوم
اهرم	Lev	۰/۳۲	۰/۳۶	۰/۲۰	۰/۲۳	۰/۳۳
سود خالص به دارایی ها	ROA	۰/۵۲	۰/۵۴	۰/۳۵	۰/۱۶	۰/۵۰
اندازه شرکت	Size	۵/۴۸	۰/۲۲	۰/۱۸	۰/۱۹	۰/۳۰
فرصت سرمایه گذاری	Grow	۰/۲۰	۰/۴۰	۰/۵۰	۰/۳۹	۰/۴۸

۱۰- آمار استنباطی

مهم ترین آزمون های آماری این پژوهش، آزمون t تست، F است. از این طریق، معنی داری مدل های پژوهش و فرض های رگرسیون، شامل استقلال و نرمال بودن خطاها، نرمال نبودن متغیر وابسته (آزمون آماری Z کولموگراف اسمیرنف) و هم خطی، بررسی شده است. نتایج حاصل از بررسی این آزمون (جدول شماره ۳)، نتایج بدست آمده از بررسی داده ها برای مدل های این پژوهش نرمال است.

جدول ۳ آمار استنباطی حاصل از آزمون T

مدل	متغیر وابسته	آماره ی Z کولموگراف اسمیرنف	معنی داری	متغیر مستقل	شاخ شرط	تلورانس	عامل تورم واریانس
۲	سرمایه گذاری	۷/۱۸	۰/۰۵۸	ثابت	۱		
				Cash	۲/۰۲	۰/۴۸	۱/۹۹
				Lev	۲/۷۹	۰/۸۶	۰/۹۹
				Size	۳/۳۷	۰/۸۸	۱/۰۹
				Grow	۹/۹۸	۰/۵۷	۱/۹۹
				ROA		۰/۶۰	۱/۱۰

نتایج آزمون کلی نشان داده است، حداقل یکی از متغیرهای مستقل مدل با متغیر وابسته رابطه خطی دارد این نتیجه با توجه به آماره χ^2 بزرگ بودن سطح معنی داری آن از مقدار ۰/۰۵ استنباط شده است. این استنباط ها با توجه به آماره t و بزرگتر بودن سطح معنی داری آنها از مقدار ۰/۰۵ بعمل آمده است.

نتیجه گیری

کیفیت اطلاعات همواره یکی از موضوع های مورد علاقه استفاده کنندگان، تدوین کنندگان استاندارد، مجامع قانون گذار و پژوهشگران بوده است؛ زیرا موجب حفظ و تقویت جایگاه سیستم اطلاعاتی حسابداری در بازارهای سرمایه و تقلیل هزینه های نمایندگی بین مدیران، سهامداران، تامین کنندگان مالی و سایر اشخاص ثالث می شود.

اهمیت کیفیت اطلاعات در ایجاد جو اعتماد و اطمینان در بازارهای سرمایه و نقش برجسته این بازارها در هدایت منابع به سمت صنایع مولد و تخصیص بهینه آنها، پرداختن به این حوزه را برجسته می سازد. برای سنجش کیفیت اطلاعات و به ویژه سود، به عنوان مهم ترین قلم اطلاعاتی مورد توجه سرمایه گذاران، مدل های مختلفی در ادبیات دیده می شود. هر یک از این مدل ها بر مفاهیم متفاوتی از کیفیت و ویژگی های کیفی اطلاعات تاکید دارند، اما نکته قابل تأمل همبستگی پایین بین معیارهای سنجش کیفیت اطلاعات است

هدف اطلاعات حسابداری کمک به ارزیابی کیفیت وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری می باشد، با این حال این ارزیابی طبق مفاهیم نظری گزارشگری مالی می بایست برحسب ارقام پولی و به صورت کمی انجام شود، بنابراین کیفیت بالای این ارقام پولی موجب بهبود هرچه بیشتر تصمیم گیری های اقتصادی می شود.

این تحقیق نشان داد که بین کیفیت اطلاعات حسابداری و کارایی سرمایه گذاری رابطه منفی و معناداری وجود دارد. با توجه به نرمال بودن نتایج آزمون t، شواهدی را در مورد سودمندی اطلاعات حسابداری در حوزه سرمایه گذاری فراهم نمود. معادلات و اطلاعات ارائه شده در این تحقیق می تواند به پژوهش های آتی محققین در زمینه کیفیت اطلاعات حسابداری و کارایی سرمایه گذاری، یاری رساند.

منابع و مراجع

- [۱] مشایخی، شهناز؛ اسماعیلی، مریم (۱۳۸۵). بررسی رابطه بین کیفیت سود و برخی از جنبه های اصول راهبری در شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۲۰.
- [۲] عرب مازار یزدی، محمد و طالبیان، محمد (۱۳۸۷). کیفیت گزارش گری مالی، ریسک اطلاعاتی و هزینه ی سرمایه، فصلنامه ی مطالعات حسابداری، نشریه دانشکده ی حسابداری و مدیریت، دانشگاه علامه طباطبائی، ۲۱ (۳۰-۱).
- [۳] عرب مازار، محمد (۱۳۷۴)، محتوای افزاینده ی اطلاعاتی جریان های نقدی و تعهدی. رساله ی دکترا، دانشگاه تهران.
- [۴] نوروش، ایرج؛ ناظمی، امین؛ حیدری، مهدی (بهار ۱۳۸۵) " کیفیت اقلام تعهدی و سود با تاکید بر نقش خطای برآورد اقلام تعهدی، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۴۳، صص ۱۳۵-۱۶۰
- [5] Biddle.G..G.Hilary..Verdi.R. (2008). "How Does Financial Reporting Quality Improve Investment Efficiency?". Working Paper.
- [6] Bhattacharya.U..H.Daouk .and M.Welker.(2003).The world price of earnings opacity. The Accounting Review 78 (3): 641-678
- [7] Bertrand, M., and Mullainathan, S. (2003) "Enjoying the Quiet Life?" Corporate governance and managerial preferences. Journal of Political Economy 111, 1043-1075.
- [8] Dechow, P., & Dichev, I. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: the Role of Accrual Estimation Errors. *The Accounting Review*, Vol. 77 (Supplement), pp. 35-59.
- [9] Cohen, D.A. (2004). Quality of Financial Reporting Choice: Determinants and Economic Consequences. Working Paper, Northwestern University
- [10] Francis, J., LaFond, R., Olsson, P.M., Schipper, K., (2005). The market pricing of accruals quality. Journal of Accounting and Economics 39, 295-327.